

สร้างทางด่วนกระทบทางเดินรถให้แคบลง ... เป็นการละเมิดผู้ใช้ถนนหรือไม่ ?

โดย นายปกครอง

การสร้างและบำรุงรักษาทางพิเศษ หรือที่เราเรียกว่า “ทางด่วน” เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการเชื่อมโยงการเดินทางจากทางพิเศษไปยังถนนสายอื่น ๆ โดยไม่ต้องใช้ถนนพื้นราบเพื่อช่วยลดระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางของประชาชน เป็นอำนาจหน้าที่ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

มีประเด็นที่น่าสนใจว่า หากในการสร้างทางพิเศษได้มีการปรับปรุงถนนแล้วทำให้ถนนแคบลง ส่งผลให้การจราจรบางช่วงติดขัดมากขึ้น การดำเนินการดังกล่าวทำให้ผู้ใช้ถนนได้รับความเดือดร้อนเสียหายที่จะถือเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ใช้ถนนหรือไม่ ?

คำตอบอยู่ในอุทธรณ์คดีปกครองในวันนี้ กรณีการทางพิเศษแห่งประเทศไทยดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงถนนที่ได้รับโอนมาจากกรมทางหลวง โดยปรับปรุงช่องจราจร ๑ ช่องทางเพื่อเป็นช่องทางขึ้นทางพิเศษ ทำให้ถนนซึ่งเดิมรถยนต์วิ่งได้ ๒ ช่องจราจร เหลือ ๑ ช่องจราจร เป็นระยะทางประมาณ ๕๐ เมตร ส่งผลให้การจราจรติดขัดในบริเวณดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ตนเองได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการจราจรที่ติดขัดมากขึ้นเนื่องมาจากถนนที่แคบลง จึงยื่นฟ้องการทางพิเศษแห่งประเทศไทยต่อศาลปกครองขอให้มีคำพิพากษาให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยดำเนินการขยายถนนพิพาทบริเวณดังกล่าวให้มีช่องจราจรเท่าเดิม !!

ประเด็นดังกล่าวศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงถนนพิพาท เหลือ ๑ ช่องจราจร ระยะทางประมาณ ๕๐ เมตร แม้อาจทำให้เกิดความไม่สะดวกในบริเวณทางพิพาท แต่ถือเป็นผลกระทบส่วนน้อยเมื่อเทียบกับประโยชน์ส่วนใหญ่ที่ประชาชนโดยทั่วไปจะได้รับจากการที่มีถนนเพิ่มมากขึ้นเพื่อใช้ในการเชื่อมต่อไปยังถนนเส้นต่าง ๆ ได้ อีกทั้ง **ผู้ใช้ทางยังสามารถเดินทางเข้าออกได้ในลักษณะของการเดินรถแบบวนรอบ** เมื่อการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก รวมทั้งยังเป็นไปตามมาตรฐานหลักวิศวกรรมจราจรและมาตรฐานการออกแบบสากลที่มุ่งเน้นความปลอดภัยของผู้ใช้ทาง รวมทั้งมีความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพที่เป็นช่วงทางขึ้นสะพานที่มีโครงสร้างปรับการทุดตัว ซึ่งหากมีการขยายช่องจราจรอาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทางได้ ดังนั้น เมื่อการปรับปรุงทางหลวงพิพาทของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และเป็นไปตามมาตรฐานสากลจึง**ไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ใช้รถใช้ถนน**

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยวางแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดทำบริการสาธารณะ เช่น การสร้างถนน ซึ่งนอกจากต้องยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทางโดยดำเนินการตามมาตรฐานสากลและพิจารณาถึงสภาพความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ประกอบด้วย นอกจากนี้ผลกระทบที่เอกชนหรือปัจเจกชนได้รับจะต้องน้อยกว่าเมื่อเทียบกับประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม ดังนั้น การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว แม้จะทำให้เอกชนขาดความสะดวกหรือได้รับความเดือดร้อนเสียหายบ้าง แต่ก็ไม่ถือเป็นการกระทำละเมิดต่อเอกชนนั่นเองครับ (ผู้ที่สนใจสามารถอ่านได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๐๔/๒๕๖๑ และปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ รวมทั้งสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admindcourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)